

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Θέμα: «Αναπάντητα παραμένουν μέχρι σήμερα βασικά ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και ερμηνείας των διατάξεων του νέου ασφαλιστικού νόμου».

Στο Χριστιανοδημοκρατικό κόμμα Ελλάδος απευθύνθηκαν εκατοντάδες συμπολίτες μας εκφράζοντας απορίες και ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και ερμηνείας των διατάξεων του νέου ασφαλιστικού νόμου.

Επειδή, μέχρι και σήμερα παραμένουν αναπάντητα βασικά ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και ερμηνείας των διατάξεων του νέου ασφαλιστικού νόμου που θα εφαρμοστεί στην ολότητά του σε δύο μήνες, ερωτάσθε :

- «Οιονεί εργοδότες»: Σύμφωνα με τον ασφαλιστικό νόμο, υποχρέωση απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών ως εργοδότες έχουν οι πελάτες αυτοαπασχολούμενου, όταν ο τελευταίος τιμολογεί με δελτίο παροχής υπηρεσιών μέχρι δύο πρόσωπα (φυσικά ή νομικά). Από την άλλη, η φορολογική νομοθεσία φορολογεί το εισόδημα αυτό ως εισόδημα από μισθωτή εργασία όταν ο αυτοαπασχολούμενος τιμολογεί μέχρι τρεις πελάτες. Ο λόγος της διαφοροποίησης μεταξύ ασφαλιστικής και φορολογικής νομοθεσίας δεν είναι εξαρχής αντιληπτός. Επίσης, είναι απορίας άξιον γιατί ο οποιοσδήποτε πελάτης αυτοαπασχολούμενου θα καθίσταται εκ του νόμου «εργοδότης», μόνον επειδή έτυχε να είναι ο ένας από τους δύο πελάτες του μέσα στο έτος, και να έχει την ευθύνη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών καταβάλλοντας τα 2/3 αυτών; Πώς είναι δυνατόν να ελέγξει εκ των προτέρων εάν ο αυτοαπασχολούμενος έχει μέσα στο έτος περισσότερους από δύο πελάτες;

- «Καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα»: Θα αποτελεί τη βάση υπολογισμού των εισφορών για τους αυτοαπασχολούμενους μετά την 1η Ιανουαρίου 2017, αλλά μπορεί να αποδειχθεί προβληματικό για σκοπούς ασφαλιστικής νομοθεσίας. Ο νόμος προβλέπει ότι οι ασφαλιστικές εισφορές θα υπολογίζονται με βάση τα καθαρά φορολογητέα εισοδήματα του προηγούμενου έτους. Είναι κοινός τόπος ότι το φορολογητέο εισόδημα δεν αποτελεί σταθερά, αλλά μεταβάλλεται και επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες. Τι θα γίνει αν ένα καλό εισοδηματικό έτος το διαδεχθεί ένα κακό; Πώς είναι δυνατή η πληρωμή αυξημένων ασφαλιστικών εισφορών που έχουν υπολογιστεί με βάση εισοδήματα που ενδεχομένως έχουν τιμολογηθεί, αλλά όχι εισπραχθεί το προηγούμενο έτος, από τα ελάχιστα ή και ανύπαρκτα εισοδήματα του τρέχοντος έτους; Τι είδους μηχανισμός θα εξισορροπεί τις αδικίες αυτές που η πραγματικότητα θα δημιουργήσει; Πώς θα υπολογίζονται εισφορές σε αυτοαπασχολούμενο που πρακτικά μένει άνεργος ή ανίκανος για εργασία λόγω ασθένειας, ή χωρίς εισοδήματα για οποιοδήποτε

λόγο την επόμενη χρονιά; Ποια η συνέπεια εάν το φορολογικό αποτέλεσμα προσαυξηθεί μελλοντικά με λογιστικές διαφορές έπειτα από φορολογικό έλεγχο; Θα βεβαιώνονται ασφαλιστικές εισφορές και επί των ποσών αυτών των διαφορών και μάλιστα αναδρομικά;

- Δεν είναι σίγουρο ποιου έτους τα εισοδήματα θα ληφθούν υπόψη για τις ασφαλιστικές εισφορές του 2017: Μολονότι ο νόμος προβλέπει ότι οι εισφορές θα υπολογίζονται με βάση τα φορολογητέα εισοδήματα του προηγούμενου έτους, καταλαβαίνουμε ότι το υπουργείο Εργασίας σκέφτεται να χρησιμοποιήσει για τον υπολογισμό των εισφορών του 2017, τα εισοδήματα του 2015 και σταδιακά να υπάρξει συμψηφισμός.

- Το νέο ασφαλιστικό πλαίσιο οδηγεί πρακτικά σε ανισότητα εις βάρος των μισθωτών: Με δεδομένο ότι οι ασφαλιστικές εισφορές θα υπολογίζονται με ανώτατο μηνιαίο όριο τις 5.860 ευρώ τόσο για τους μισθωτούς όσο και για τους αυτοαπασχολούμενους και λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι οι μισθωτοί έχουν 14 μισθοδοτικές περιόδους, ενώ το ετήσιο εισόδημα των αυτοαπασχολούμενων ανάγεται σε 12μηνιαία βάση, οι πρώτοι θα πληρώνουν εισφορές κατ' ανώτατον επί ετησίων αποδοχών ύψους 82.040 ευρώ και οι δεύτεροι επί ποσού 70.320 ευρώ.

- Μέλη δ.σ. ανώνυμης εταιρείας χωρίς συμμετοχή στο κεφάλαιο ή με συμμετοχή κάτω του 3%: Ενδιαφέρουσα καινοτομία εισάγει ο νέος ασφαλιστικός νόμος, αφού υποχρεώνει σε ασφάλιση τα μέλη δ.σ. που λαμβάνουν «αμοιβή», η οποία εκπίπτει ως έξοδο της εταιρείας. Τι θα γίνει όμως με τις αμοιβές μελών δ.σ. που προέρχονται από τα κέρδη της εταιρείας και φορολογούνται ως μέρισμα; Είναι απολύτως λογικό η συγκεκριμένη κατηγορία αμοιβών να μην υπόκειται σε καταβολή ασφαλιστικών εισφορών, καθώς δεν νοείται και δεν δύναται να νοείται σχέση μισθωτού – εργοδότη στη συγκεκριμένη περίπτωση. Το ΙΚΑ έχει αποφανθεί στο παρελθόν ότι μόνο η αντίστοιχη αμοιβή των εργατοϋπαλλήλων υπόκειται σε ασφαλιστικές εισφορές, δεδομένης της ύπαρξης σχέσης μισθωτού - εργοδότη και εξαρτημένης εργασίας. Είναι αλήθεια όμως ότι η γενική αναφορά στον νόμο σε «αμοιβή» δημιουργεί έδαφος για παρερμηνείες ως προς ποιες αμοιβές μελών δ.σ. υπέχουν, τελικά, υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών και ποιες όχι.

- Μέλη δ.σ. ανώνυμης εταιρείας που συμμετέχουν στο κεφάλαιο με ποσοστό άνω των 3%: Πώς θα υπολογιστούν οι εισφορές τους; Σύμφωνα με τον διοικητή του ΟΑΕΕ, αυτές θα υπολογιστούν με βάση το ποσοστό συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο και κατά συνέπεια στα διανεμόμενα κέρδη. Σε ανυπαρξία ή μη διανομή κερδών, οι ασφαλιστικές εισφορές θα καταβάλλονται με βάση το ελάχιστο όριο που ορίζει ο νόμος.

- Εταίροι ΙΚΕ: Οι ενδιαφέρουσες ρυθμίσεις αφορούν και τους άλλους τύπους εταιρειών. Χαρακτηριστικά, οι εταίροι Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (ΙΚΕ) δεν είναι υπόχρεοι ασφάλισης, παρά μόνον εφόσον έχουν την ιδιότητα του διαχειριστή ή εφόσον η ΙΚΕ είναι μονοπρόσωπη. Συνεπώς, ο μοναδικός εταίρος μονοπρόσωπης ΙΚΕ υπάγεται υποχρεωτικά σε ασφάλιση, ακόμη και εάν δεν έχει ο ίδιος την ιδιότητα του διαχειριστή, ενώ εάν διαχειριστής της μονοπρόσωπης ΙΚΕ είναι τρίτος, τότε θα έχουν αμφότεροι (εταίρος και διαχειριστής) υποχρέωση ασφάλισης. Μη αμειβόμενος διαχειριστής ΙΚΕ φαίνεται ότι θα υπόκειται σε εισφορές με βάση το ελάχιστο ασφαλιστέο εισόδημα.

- Εταίροι ΕΠΕ: Ο υπολογισμός των ασφαλιστικών εισφορών θα γίνει με βάση το ποσοστό συμμετοχής τους στα διανεμόμενα κέρδη.

- Εταίροι Ο.Ε.-Ε.Ε.: Σύμφωνα με τον νόμο ο υπολογισμός των ασφαλιστικών εισφορών θα γίνεται βάσει των συνολικών κερδών της εταιρείας επί του ποσοστού συμμετοχής του εκάστοτε μέλους σε αυτήν. Στην περίπτωση που οι παραπάνω εταιρείες εμφανίζουν μηδενικά κέρδη ή είναι ζημιογόνες, το ελάχιστο ασφαλιστέο εισόδημα των 586 ευρώ μηνιαίως αποτελεί τη βάση καταβολής τους.

Ο ερωτών βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Πρόεδρος του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος Ελλάδος